

**LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS GAUTI INFORMACIJĄ IŠ VALSTYBĖS IR
SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1524
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ĮSTATYMO PROJEKTAS)
DERINIMO PAŽYMA**

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
1.	Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos 2021-04-08 raštas Nr. 2R-(3.2.Mr)	8. Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „[d]idelės vertės duomenų teminių kategorijų sąrašą, didelės vertės duomenų rinkinių sąrašą ir šių rinkinių skelbimo bei pakartotinio naudojimo papildomas sąlygas tvirtina Vyriausybė“, nors Direktyvos dėl atvirųjų duomenų 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tokių duomenų rinkinių teminių kategorijų sąrašas yra nustatytas Direktyvos dėl atvirųjų duomenų I priede, kuris, vadovaujantis Direktyvos dėl atvirųjų duomenų 13 straipsnio 2 dalyje, gali būti keičiamas tik Europos Komisijos deleguotuoju aktu. Be to, Direktyvos dėl atvirųjų duomenų preambulės 68 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad „Siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai remti dokumentų pakartotinį naudojimą, siejamą su reikšminga socioekonominė nauda, patvirtinant konkrečių didelės vertės duomenų rinkinių, kuriems taikomi konkretūs šios direktyvos reikalavimai, sąrašą kartu su jų skelbimo ir pakartotinio naudojimo tvarka. Taigi tie konkretūs reikalavimai nebus taikomi prieš Komisijai priimant įgyvendinimo aktus. “ Taigi, svarstytina, ar valstybės narės gali savarankiškai nustatyti didelės vertės teminių kategorijų sąrašą, o taip pat, Direktyvoje nustatytais atvejais, jų skelbimo ir pakartotinio naudojimo papildomas sąlygas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina pakartotinai įvertinti Įstatymo 16 straipsnio 1 dalies suderinamumą su Direktyvos dėl atvirųjų duomenų 13–14 straipsniais.	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad Direktyvos 13 straipsnio 2 dalis nurodo, kad “Komisijai pagal 15 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų iš dalies keičiamas I priedas, <i>įtraukiant naujas didelės vertės duomenų rinkinių temines kategorijas</i>, kad būtų atsižvelgta į technologinius ir rinkos pokyčius”. Be to, Direktyvos 14 straipsnio 1 dalis nustato, kad “Tais įgyvendinimo aktais <i>gali būti nustatytos didelės vertės duomenų rinkinių skelbimo ir pakartotinio naudojimo priemonės</i>”.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Europos Komisija priims įgyvendinamuosius aktus, kuriais gali būti nustatomos papildomos didelės vertės duomenų rinkinių teminės kategorijos, o taip pat ir papildomos didelės vertės duomenų rinkinių skelbimo ir pakartotinio naudojimo priemonės, Įstatymo projekto 16 straipsnio 1 dalyje numatomas šių įgyvendinamųjų aktų nuostatų perkėlimas į nacionalinę teisę priimant Vyriausybės nutarimus.</p> <p>Atsižvelgiant į pastabą, šie argumentai pateikiami ir Aiškinamajame rašte.</p>
2.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2021 04 21 raštas	7. Įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad išimtinė teisė pakartotinai naudoti dokumentus pareiškėjui suteikiama tik tuo atveju, jeigu yra būtina pareiškėjui viešosioms paslaugoms teikti, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytą atvejį. Susitarimas dėl išimtinės teisės suteikimo turi būti periodiškai peržiūrimas ne rečiau kaip kas 3 metai.	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pažymime, kad Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimas Įstatymo projekte nelaikomas viešąja paslauga. Įstatymo projekto 9 str. 3 d. nurodyta išimtinė teisė pakartotinai naudoti dokumentus pareiškėjui <i>suteikiama tik tuo atveju, jeigu yra būtina pareiškėjui viešosioms paslaugoms teikti, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytą atvejį</i>.</p>

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		<p>To paties straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad jeigu išimtinė teisė pakartotinai naudoti dokumentus yra būtina Lietuvos kultūros paveldui skaitmeninti, susitarimas dėl išimtinės teisės suteikimo sudaromas ne ilgiau kaip 10 metų, kas leidžia manyti, kad Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimą įstatymo rengėjai laiko viešąja paslauga.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimas yra veiksmas, kurio metu informacija apie Lietuvos kultūros paveldą perkeliama į elektroninę erdvę, o ne viešoji paslauga (viešąja paslauga būtų galima laikyti tokios informacijos teikimą asmenims, o ne skaitmeninimą). Dėl minėtos priežasties kyla abejonių, ar įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje ne per siaurai suformuluotas išimtinės teisės pakartotinai naudoti dokumentus suteikimo pagrindas (t. y. kad išimtinė teisė suteikiama tik tuomet, kai yra būtina pareiškėjui viešosioms paslaugoms teikti (o ne kurioms nors kitoms viešosioms funkcijoms vykdyti ar tų funkcijų tobulinimo veiksams atlikti)).</p>	<p>Atkreipiamė dėmesį, kad išimtis daroma ne peržiūrėjimo trukmei (ne rečiau kaip kas 3 metai), bet būtent suteikimo pagrindui (<i>jeigu yra būtina pareiškėjui viešosioms paslaugoms teikti</i>). Tai reiškia, kad išimtinė teisė gali būti suteikiama ir Lietuvos kultūros paveldui skaitmeninti, nežiūrint į tai, kad skaitmeninimas nėra viešoji paslauga.</p>
		<p>10. Siūlytina patikslinti įstatymo 17 straipsnio 2 dalį, kurioje yra nustatyta, kad „Dokumentai per šį portalą yra teikiami neatlygintinai“.</p> <p>Pagal sąvokos „Dokumentas“ apibrėžtį, į ją patektų bet kuri institucijos ar valstybės valdomo subjekto veikloje užfiksuota informacija ar jos dalis, nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registru pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis (įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalis). Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą registro duomenys, registro informacija, registru pateikti dokumentai ir (arba) jų kopijos teikiami už atlyginimą, išskyrus šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymuose,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad registro duomenys taip pat <i>gali būti teikiami neatlygintinai</i> vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ir registrų nuostatuose nustatytais išimtimis.</p> <p>Tais atvejais, kuomet registro valdytojo sprendimu registro tvarkytojas iš registro duomenų sudaro skaitmeninių dokumentų rinkinius, skirtus dokumentų pakartotiniam naudojimui, tokie dokumentų rinkiniai turi būti skelbiami Dokumentų rinkinių portale.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlome Įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalį tikslinti taip: 2. Prieiga prie institucijų ir valstybės valdomų subjektų sudarytų dokumentų rinkinių ir jų metaduomenų pareiškėjams per portalą yra vieša. Dokumentai <i>ir</i> rinkiniai per šį portalą yra teikiami neatlygintinai.</p>

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		<p>Europos Sąjungos teisės aktuose ir registrų nuostatuose nustatytas išimtis. Taigi, prioritetas taikomas atlygintinam registrų duomenų teikimui. Tas atspindi ir įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje, kurioje nustatyta išlyga kalbant apie registro duomenis, registro informaciją, registru pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, o 10 straipsnio 2 dalyje aiškiai nurodytas tokių duomenų teikimo atlygintinumas. Taigi, siekiant suderinti įstatymo nuostatas tarpusavyje, siūlytina papildyti 17 straipsnio 2 dalį nuostata „išskyrus registro duomenis, registro informaciją, registru pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas“.</p>	
3.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2021-04-09 raštas Nr.	<p>6. Siūlytina įvertinti poreikį pildyti Projekte dėstomą Įstatymo 9 str. 4 d., kurioje numatyta, kad, jeigu išimtinė teisė pakartotinai naudoti dokumentus yra būtina Lietuvos kultūros paveldui skaitmeninti, susitarimas dėl išimtinės teisės suteikimo sudaromas ne ilgiau kaip 10 metų, tačiau, atkreiptinas dėmesys, kad Direktyvos 12 str. 3 d. yra ir papildoma nuostata, kad jei tas laikotarpis viršija dešimt metų, jo trukmė turi būti peržiūrima 11-aisiais metais, o po to, jei taikytina, – kas septynerius metus, tačiau pastarosios nuostatos perkėlimo tvarka nėra atspindėta nei atitikties lentelėje, nei ji siūloma įtvirtinti Projekte.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad Direktyva 2019/1024, kuria dėstoma Direktyva (ES) 2013/37 nauja redakcija, 12 str. 3 d. nuostatos nekeičiamos, t. y. ši dalis yra analogiška Direktyvos (ES) 2013/37 11 str. 2a d., kuri buvo perkelta į nacionalinę teisę taip, kaip ir šiuo metu dėstoma Įstatymo projekte.</p> <p>Papildomai buvo susisiepta su Kultūros ministerija, kuri patvirtino, kad toks Direktyvos 12 str. 3 d. perkėlimas yra pakankamas – institucijos, kurios atlieka kultūros paveldo skaitmeninimą – pastabų tokiame perkėlimui neturėjo. Atsižvelgiant į tai, siūlome palikti esamą Projekte dėstomą Įstatymo 9 str. 4 d. formulotę.</p>
		<p>11. Siūlytina tikslinti Įstatymo 16 str. 1 d. nuostatą, pagal kurią didelės vertės duomenų teminių kategorijų sąrašą, didelės vertės duomenų rinkinių sąrašą ir šių rinkinių skelbimo bei pakartotinio naudojimo <i>papildomas sąlygas</i> tvirtina Vyriausybė, nes viena vertus, nenurodoma, lyginant su kokiomis Įstatymo nuostatomis Vyriausybei pavedama nustatyti „papildomas sąlygas“, kita vertus, nepakankamai apibrėžtas siekiamų suteikti įgaliojimų teisėkūroje Vyriausybei turinys (kokio turinio „papildomos sąlygos“ galėtų būti nustatomos). Kartu pažymėtina, kad, atsižvelgiant į teisės aktų hierarchijos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad Direktyvos (ES) 2019/1024 13 straipsnio 2 dalis nurodo, kad „Komisijai pagal 15 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų iš dalies keičiamas I priedas, <i>įtraukiant naujas didelės vertės duomenų rinkinių temas kategorijas</i>, kad būtų atsižvelgta į technologinius ir rinkos pokyčius“.</p> <p>Be to, Direktyvos 14 straipsnio 1 dalis nustato, kad „Tais įgyvendinimo aktais <i>gali būti nustatytos didelės vertės duomenų rinkinių skelbimo ir pakartotinio naudojimo priemonės</i>“.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Europos Komisija priims įgyvendinamuosius aktus,</p>

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		principą, Įstatymu neturėtų būti sudaromos prielaidos Vyriausybei nustatyti su Įstatymu konkuruojanti teisinį reguliavimą, ar poįstatyminiam reguliuoti tokius visuomeninius santykius, kurie turėtų būti įstatyminio teisinio reguliavimo dalyku.	<p>kuriais gali būti nustatomos papildomos didelės vertės duomenų rinkinių teminės kategorijos, o taip pat ir papildomos didelės vertės duomenų rinkinių skelbimo ir pakartotinio naudojimo priemonės, Įstatymo projekto 16 straipsnio 1 dalyje numatomas šių įgyvendinamųjų aktų nuostatų perkėlimas į nacionalinę teisę priimant Vyriausybės nutarimus.</p> <p>Atsižvelgiant į visa tai, Įstatymo 16 str. 1 d. tikslinama taip:</p> <p>1. Didelės vertės duomenų teminių kategorijų sąrašą, didelės vertės duomenų rinkinių sąrašą ir šių rinkinių skelbimo bei pakartotinio naudojimo papildomas sąlygas tvirtina Vyriausybė.</p>
4.	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos 2021 04 08 raštas Nr. 1SD- -(3.3 E.)	3.2. Įstatymo projekto 2 straipsnio 4 dalyje siūlome įvesti trumpinį – Reglamentas (ES) 2016/679, kadangi minėtas trumpinys vartojamas Įstatymo projekte (pvz., Įstatymo projekto 3 straipsnio 12 dalis).	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad vadovaujantis Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo 18 punktu, teisės aktuose, kuriais ES teisės aktai neįgyvendinami, visas ES teisės akto pavadinimas nurodomas tada, kai ES teisės aktas teisės akto tekste minimas pirmą kartą. Toliau nurodomas sutrumpintas pavadinimas.</p>
		3.3. Įstatymo projekto 7 straipsnio 3 dalies 2 punkte vietoj žodžių „Europos atvirų duomenų portalą“ siūlome įrašyti žodžius „Europos Sąjungos atvirųjų duomenų portalą“, Įstatymo projekto 17 straipsnio 4 dalyje vietoj žodžio „atvirų“ siūlome įrašyti žodį „atvirųjų“.	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Atkreipiamė dėmesį į du skirtingus portalus: <i>Europos Sąjungos atvirųjų duomenų portalą</i>, kuriame skelbiama ES institucijų atviri duomenys, ir <i>Europos duomenų portalą</i>, kuriame prieinami Europos šalių nacionalinių atvirųjų duomenų portalų duomenys. Šių metų balandžio mėn. šie abu portalai buvo apjungti į vieną Europos duomenų portalą: https://data.europa.eu/en/news/dataeuropaeu-your-single-access-point-open-data</p> <p>Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekto 7 straipsnio 3 dalies 2 punktas tikslinamas taip:</p> <p>2) teikia skaitmeninių dokumentų rinkinių metaduomenis į Europos atvirų duomenų portalą <...></p> <p>Įstatymo projekto 17 straipsnio 4 dalis tikslinama taip:</p> <p>4. Portalas teikia skaitmeninių dokumentų rinkinių metaduomenis į Europos Sąjungos atvirų duomenų portalą.</p>

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			<p>Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo projekte vartojamas VLKK aprobuotas terminas „atviri duomenys“, o ne „atvirieji duomenys“ - http://terminai.vlkk.lt/paieska?search=atviri+duomenys</p>
5.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos raštas Nr. (1.1.20E-12) 10-	<p>Ministerijos nuomone Įstatymo projekte neaiškūs loginiai ryšiai tarp sąvokų: dokumentas, informacija, duomenys, dokumentų rinkinys, duomenų rinkinys. Pavyzdžiui, „duomenų rinkinys“ apibrėžiamas per „dokumentus“, o „dokumentas“ – tai „informacija“, „informacija“ – tai „žinios“, neaišku, kurioje vietoje yra „duomenų“ elementas. Koks skirtumas tarp dokumentų rinkinio ir duomenų rinkinio, taip pat kyla klausimas dėl dokumentų rinkinio ir duomenų rinkinio vertės aspektų. Ar įstatymo apimtyje gali egzistuoti neskaitmeninių dokumentų rinkinys, sąvoka „skaitmeninių dokumentų rinkinys“ iškart trumpinama į „dokumentų rinkinys“. Nei Įstatymo projekte, nei kituose teisės aktuose nėra apibrėžta „skaitmeninio dokumento“ sąvoka, todėl nėra aišku, koks yra tikslus sąvokos „dinaminiai duomenys“ turinys.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Dažniausiai terminas „dokumentas“ suprantamas kaip popierinis arba word, pdf formatais išsaugotas dokumentas. Tačiau Įstatymo projekte terminas „dokumentas“ apibrėžtas kaip apimantis bet kokią institucijos užfiksuotą informaciją ar jos dalį, įskaitant IS ar registro duomenis, <i>tačiau nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos</i>, t. y. tai gali būti tiek popierinis dokumentas tiek skaitmeninė pdf rinkmena ar bet kokios kitos rinkmenos formatu išsaugota informacija.</p> <p>Šio įstatymo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš institucijų informaciją ir <i>dokumentus</i>, kuriais jos disponuoja ar (ir) kuriuos tvarko vykdydamos viešąsias funkcijas. Svarbu pabrėžti, kad Įstatymo nuostatos dėl teisės gauti dokumentus galioja visam turiniui, kurį valdo viešasis sektorius, nesvarbu kaip tas turinys užfiksuotas/tvarkomas t. y. ar užfiksuotas popieriuje, kompiuteryje pdf formatu, video įrašu ar skaitmeniniais įrašais informacinėje sistemoje.</p> <p>Kadangi visą šį turinį apibrėžia terminas „dokumentas“, tai kalbant apie rinkinius naudojamas terminas „skaitmeninių dokumentų rinkinys“, kuris apima įvairių skaitmeninį turinį, tai gali būti tiek informacinės sistemos įrašų rinkinys (dažniausiai suvokiami kaip duomenys), tiek vaizdo įrašų rinkinys.</p> <p>Suprantame, kad visuomenei labiau suprantamas terminas „duomenys“ kalbant apie skaitmeninį turinį, todėl atsižvelgiant į pastabą, Įstatymo projekte patikslintas sąvokos „skaitmeninių dokumentų rinkinys“ apibrėžimas, įvedant trumpinį „dokumentų rinkinys“, taip pat apibrėžta sąvoka „skaitmeninis dokumentas“.</p>